

АПСТРАКТ

Во рамките на **ВОВЕД** - **от како прво поглавије**, претставени се карактеристиките на современите урбани сообраќајно – транспортни системи, кај кои, во задоволувањето на превозната побарувачка, доминираат моторизираните превозни средства, односно моторните возила. Од друга страна, велосипедот е вид на превоз на кој, заради неговите перформанси, (чист, економичен, тивок, овозможува ефикасен и брз пристап до крајните дестинации), во одредени градски средини му припаѓа голем процент од реализацијата на патувањата.

Во **второто поглавије** се прикажани проблемот, предметот, целите на истражување, научната хипотеза. Дополнително, наведени се и постапките и поединечните чекори кои треба да доведат до финална реализација на докторската дисертација.

Во рамките на **третото поглавије** е направен преглед на постојната релевантна литература, а во однос на достигнатите научни и стручни сознанија, резултати и искуства во однос на карактеристиките на велосипедските токови, велосипедистите, нивната перцепција на основните чинители на влијание врз квалитетот на превозната услуга, различните модели за оценка на нивото на услуга, користената методологија.

Геометриските карактеристики на градските сообраќајници наменети за користење од страна на велосипедите, се дел од **четвртото поглавије**. Дополнително, детално се опишани различни видови на градска сообраќајно – транспортна инфраструктура наменета за движење, управување, контрола и паркирање на велосипедите.

Во петтото **поглавије** се третираат факторите што влијаат врз однесувањето на лицата кои управуваат со велосипедите. Освен деталните демографски карактеристики на различните групи на велосипедисти, претставени се и индивидуалните ставови и перцепции во однос на користењето на велосипедите, како и значењето, креирањето и употребата на велосипедските мапи, критериумите кои треба да се респектираат при дизајнирањето на инфраструктурата наменета за велосипедите.

Во склоп на **шестото поглавије** е опишана методологијата за прибирање на податоци во однос на факторите на влијание за користење на велосипедите во градот Приштина. Освен карактеристиките на улиците во градот, претставени се и

дополнителните потребни податоци за постојните токови на сообраќај, тековната состојба на велосипедската инфраструктура, резултатите на реалната перцепција на испитаниците во однос на факторите на влијание за користење на велосипедите.

Во **седмото поглавије** е дадена методологијата за анализа на Нивото на Услуга на велосипедскиот сообраќај. Опишан е постоечкиот модел (Bicycle Level of Service Model -Version 2.0), кој служи за одредување на нивото на услуга во урбани услови. Дефинирани се и факторите на влијание врз квалитетот на превозот, како и критериумите за нивен избор при оформување на конкретниот модел.

Во рамките на **осмото поглавије** е дадена постапката за креирање на моделот за анализа на нивото на услуга за велосипедскиот сообраќај. Извршено е тестирање на моделот на дел од градската мрежа на Приштина, анализирани се добиените резултати, истите се споредени со други слични модели.

Во **последното, деветто поглавије**, сумирани се и претставени најважните заклучоци на трудот, неговиот научен придонес, предлозите за понатамошни истражувања.

Ка. 4.1. Велосипедски левта надзор и интервјуа со испитаниците	14
Ка. 4.2. Велосипедска левта со кратка пристапност	14
Ка. 4.3. Велосипедска левта со директна пристапност	18
Ка. 4.4. Велосипедска левта на сигурна оддалеченост од паркираните автомобили и оставителот сообраќај	32
Ка. 4.15. Варијанција на бакување на велосипедот при раскрсницата	34
Ка. 4.16. Еднострански кружен тек со велосипедска патека, со предност на помолкување на велосипедистот	38
Ка. 4.17. Пример на индиректно управување со велосипедскиот сообраќај	44
Ка. 4.18. Премии надзор од раскрсницата	45
Ка. 4.19. Премии надзор од раскрсницата	45
Ка. 4.20. Премии надзор од раскрсницата	46
Ка. 4.21. Основни димензии на велосипедот	50
Ка. 4.22. Алтернативна постојка	51
Ка. 4.23. Вертикална постојка за велосипеди	52
Ка. 4.24. Поставена двостврана постојка во еден ред	52
Ка. 4.25. Паралелно позиционирање	53
Ка. 4.26. Паралелно и радијално позиционирање на постојка	53
Ка. 4.27. Основно вертикално позиционирање и начин на позиционирање доколку нема доволно простор	54
Ка. 4.28. Вертикално позиционирање на велосипедот и позиционирање во минимална висина од 2.00	54
Ка. 5.1. Учество на велосипедисти по возрастна група во САД, Велика Британија, Германија, Данска и Холандија	55